Lietas Nr. C26206816
Lietas arhīva Nr. C-2068-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2016. gada 20. oktobrī

Rēzeknes tiesas tiesnesis A. Garais izskatīja rakstveida procesā Balvos, Bērzpils ielā 7[a] civillietu /pers. A/ prasības pieteikumā maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016. gada 2. augustā tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk tekstā- prasītāja) prasības pieteikums maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk tekstā- atbildētājs).

Prasības pieteikumā, kā apstākļus, kas pamato prasību, prasītāja norādījusi, ka ar atbildētāju nav kopējas saimniecības, kaut dzīvo vienā mājā. Atbildētājs izvairās sniegt materiālu palīdzību meitas- /pers. C/, dzimusi /datums/, uzturēšanā. Prasītāja norādījusi, ka saņem minimālo algu, viena nespēj sagādāt meitai visu nepieciešamo normālām mācībām.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1., 2.2. punktu lūdz: piedzīt no atbildētāja viņas labā uzturlīdzekļus, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, bērna /pers. C/ uzturam, kā noteikts 2013. gada 15. janvāra MK noteikumos Nr. 37, katru mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas valstī līdz meitas pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] pantu, 2016. gada 9. augustā atbildētājam, uz prasības pieteikumā norādīto deklarēto adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa. Tiesas noteiktajā termiņā no atbildētāja tiesā saņemti paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasību atzīst pilnā apmērā. Tiesā nav saņemts pamatots atbildētāja lūgums lietu skatīt mutvārdu procesā.

Papildus paskaidrojumā atbildētājs norādījis, ka šobrīd ir bezdarbnieks un nesaņem nekādus ienākumus, līdz ar ko nav spējīgs samaksāt tiesas izdevumus un ņemot vērā atbildētāja faktisko mantisko stāvokli lūdz tiesu atbrīvot no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[22] panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu (148. pants), 2016. gada 9. augustā, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmā daļa nosaka, ka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.[26] pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Civillietas izskatīšana nolikta rakstveida procesā. 2016. gada 4. oktobrī, paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2016. gada 20. oktobrī.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.[22] panta otrā daļa.

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, izvērtējot prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

Lietā esošā bērna /pers. C/ dzimšanas apliecības kopija apstiprina, ka bērna vecāki ir: tēvs /pers. B/, māte /pers. A/ (l.l. 8).

Saskaņā ar Civillikuma 177. pantu līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmo, piekto daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Saskaņā ar noteikumu 2. punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas.

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā būtu maksājis uzturlīdzekļus, tādēļ tiesa uzskata, ka saskaņā ar

Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi bērna /pers. C/ uzturam ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas līdz pilngadībai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2. punktu, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2016. gada 1. janvāra ir 370 *euro*.

Palielinoties, vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas, par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu, tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007. gada 29. augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2016. gada 2. augusta, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1. pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu prasītāja no tiesāšanās izdevumu- valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu, ir atbrīvota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta ceturto daļu tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.

Lemjot jautājumu par atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, tiesa vadās no iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem.

Lietai pievienota Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras 2016. gada 29. septembra izziņa Nr. 16/1847539 par apdrošinātās personas iemaksām no 2003. gada janvāra mēneša un 2016. gada 28. septembra Nodarbinātības valsts aģentūras Lēmums par bezdarbnieka statusu Nr. 160928-111pies1 (l.l. 16-20).

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka atbildētājs ir atbrīvojams no tiesāšanās izdevumu samaksas, līdz ar ko tos saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta ceturto daļu uzņemas valsts.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{27} panta pirmās daļas noteikumiem tiesas spriedums lietās par maza apmēra prasībām stājas spēkā šā likuma 203. panta noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar šī likuma otrās daļas noteikumiem spriedumu par maza apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā. Apelācijas instances tiesas spriedums kasācijas kārtībā nav pārsūdzams un stājas spēkā tā pasludināšanas dienā.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no iepriekš teiktā un saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", Civilprocesa likuma 34., 35., 42., 43., 97., 192., 189.-193., 195., 204.^{1}, 250.^{21}, 250.^{25}, 250.^{27} panta, tiesa

n o s p r i e d a

piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai vai pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, 2016. gada 2. augusta.

Noteikt, ka, palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Uzturlīdzekļi pārskaitāmi uz prasītājas /pers. A/, personas kods /personas kods/, AS "SEB banka" norēķinu kontu Nr. /konts/.

Atbrīvot /pers. B/, personas kods /personas kods/, no tiesāšanās izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rēzeknes tiesā Balvos (Bērzpils iela 7a, Balvi, LV-4501).

Tiesnesis A. Garais